

Gjut själv stora plattor

När du platsgjuter dina plattor, kan du göra dem precis så stora som du vill ha dem.

Du får en jättehållbar beläggning som du kan sätta din egen prägel på. Här med kanter av teak och synliga stenar på ytan.

Minimera risken för sprickor

När du platsgjuter stora plattor är det viktigt att du delar upp beläggningen i mindre områden. Om du gjuter en enda stor platta t ex till en trädgårdsgång är det stor risk för att den krackelerar och spricker. Här delas gjutformen upp i lika stora delar med teaklister, som blir en dekorativ del av den färdiga trädgårdsgången, och som bryter av den gråa ytan.

Bygg formen

Det är viktigt att stora plattor gjuts i en stadig gjutform som kan stå emot trycket när betongen hålls i formen. Därför byggs gjutformen av 28 mm tjocka brädor som fästs i armeringsjärn i marken, så att formen står kvar.

Gjutformen delas upp i fält med avgränsningslister, så att du kan gjuta en platta åt gången. Avgränsningslisterna består av 28 mm brädor, som resten av formen, men överst fräses ett spår så att det finns plats för en smalare teaklist. Den tål fukt och blir synlig i den färdiga beläggningen, där den bryter av den långa, gråa ytan.

1

Spänn upp ett snöre som markerar plattkant och höjd på den ena sidan. Slå ner armeringsjärn i marken med ett avstånd till snöret som motsvarar brädornas tjocklek. Akta så inte distansklossar flyttar snöret.

2

Gör avgränsningslister som delar upp beläggningen i fält, av 28 x 150 mm brädor. Ett spår fräses ut på ovansidan, där en teaklist skruvas fast. Träet kommer att synas i den färdiga beläggningen.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Var noggrann med vibreringen, så att du inte får lufthål eller sprickor i beläggningen.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

1-2 timmar per kvm platta.

PRIS

Ca 600 kronor utan armering och 750 kronor med armering per kvm.

MATERIAL

- Bärlager
- 28 x 150 mm brädor
- 9 x 68 mm teaklister
- Grovbetong
- Armeringsnät, 8 mm
- Armeringsjärn, 10 mm
- Cement och sand
- Betonglim
- Finbetong
- Ytbehandling
- Formolja
- Trälím (utomhus)
- Skruv: 5 x 30 mm, 5 x 80 mm och 4,5 x 50 mm
- Hålbånd

Betong ska vibreras så att det inte finns luftbubblor. Vibratorn består här av en bräda med ett fäste till en gammal bormaskin. När den körs över gjutformen, slår den luftbubblor ur betongen.

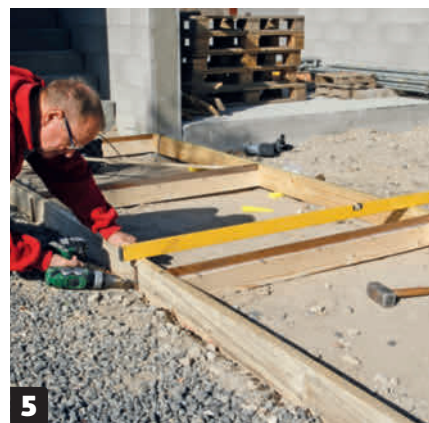
3

Avgränsningslisterna skruvas fast i gjutformen. Teaklisten ska ligga i höjd med gjutformen. Furubrädorna, som teaklisterna sitter fast vid, kommer att ruttna med tiden medan den hårda teaken blir kvar.

4

Kolla med en diagonallist från hörn till hörn att avgränsningslisten sitter i rätt vinkel mot gjutformen. Skruva först fast avgränsningslisten på den ena sidan, justera efter diagonalmåtten, och sedan på motsatt sida.

5

Justera gjutformen på plats så att den har rätt höjd och med ett fall åt ena sidan, här 1 cm. Fallet görs genom att lägga en kloss under vattenpasset. Skruva fast formen i armeringsjärnen med små bitar hållband.

Gjut plattorna

Ska du ha en extra stark beläggning, som kan tåla trafik från tunga bilar, måste du armera gjutformen. Det kan du göra med armeringsnät som kapas och fästs mitt i formen vid armeringsjärn.

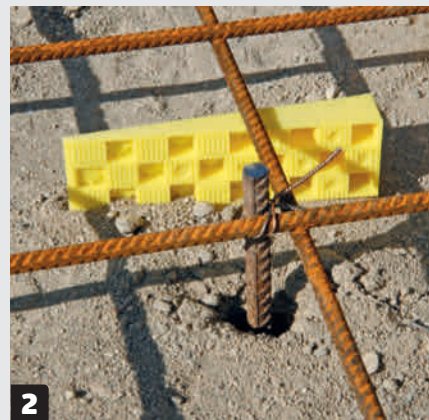
När armeringen är på plats, fylls gjutformen med grovbetong. Det vibreras med betongvibratort och jämnas ut – ett fält åt gången.

Gjutformen fylls med grovbetong till ett par cm under kanten, och därefter stryks ett lager betonglim på, så att det översta slitlagret får god vidhäftning.

1

Kapa armeringsnät med vinkelslip, så att de passar i gjutformen. Det behövs bara om plattorna ska tåla stor belastning. Ska de inte det, kan du hoppa över armeringsnätet.

2

Armeringsnätet klossas upp så att det sitter ungefär mitt på gjutformens sidor. Slå ner fyra bitar armeringsjärn i marken, som armeringsnätet kan fästas vid, t ex med buntband.

3

Häll grovbetong i formen så att det återstår ett par cm till formens kant. För betongvibratort över formen, så att ytan blir hyfsat jämn. Stanna regelbundet och skrapa av överflödigt betong.

4

Ytan behandlas med en blandning av lika delar cement och sand och vatten och betonglim, som blandas till en "välling". När denna stryks på det underliggande lagret, ser du till att det översta slitlagret fäster bra.

5

Fyll grovbetong i formen till det översta slitlagret, medan "vällingen" ännu är vått. För betongvibratort över formen, en platta åt gången. Fyll på och upprepa processen tills formen är fylld och slät.

6

Ytan glättas med en så kallad decolitskiva, med rundade hörn. Det ska göras så snart du är färdig med en platta. Du kan låta ytan vara helt slät, men här efterbehandlas den så att den blir halksäker.

7

Här rollas ytbehandlingen på när ytan är fast efter ett par timmar. Ytbehandlingen tränger ner i ytan och fördröjer hårdningen, så att det efter ett par dagar går att spola av ytan.

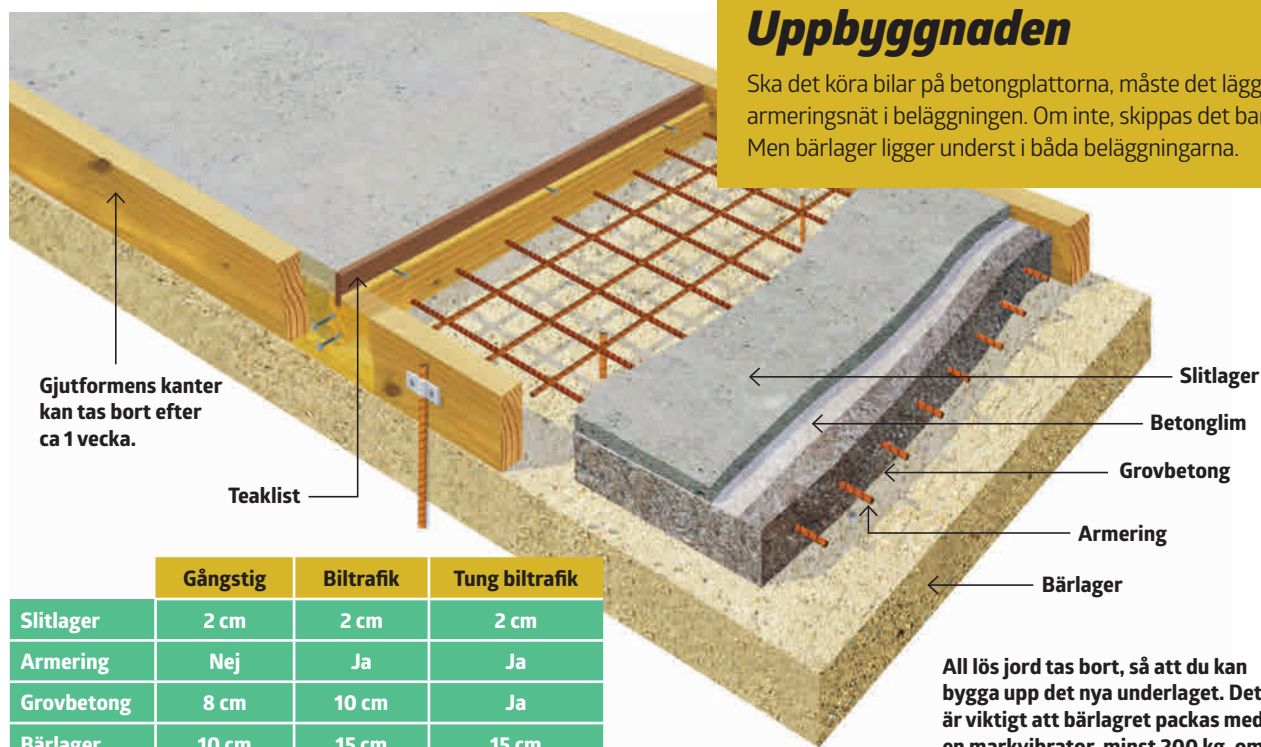

8

Här spolais ytan med en högttryckstvätt, så att stenarna i betongens yta blir synliga. Beläggningen blir säkrare att gå på när slitlagret är lite grovt och det är en bra efterbehandling av en trädgårdsgång.

Uppbyggnaden

Ska det köra bilar på betongplattorna, måste det läggas armeringsnät i beläggningen. Om inte, skippas det bara. Men bärlager ligger underst i båda beläggningarna.

	Gångstig	Biltrafik	Tung biltrafik
Slitlager	2 cm	2 cm	2 cm
Armering	Nej	Ja	Ja
Grovbetong	8 cm	10 cm	Ja
Bärlager	10 cm	15 cm	15 cm

All lös jord tas bort, så att du kan bygga upp det nya underlaget. Det är viktigt att bärlagret packas med en markvibrator, minst 200 kg, om det ska köra bilar på plattorna.

Så här färgar du betong

Du kan välja att färga din betong om du vill ha en bestämd färg. Om du gör det, måste du se till att det färgpulver som du tillför, utgör mellan 5 och 7 procent av betongens vikt (utan vatten). Då får du maximal effekt av färgen, samtidigt som betongen bevarar sin styrka.

Cement och ballast (sand/grus) vägs upp i en hink.

Ballast och cement blandas, och vatten hälls i.

Blandningen rörs om. Den får gärna vara tunn, då färgen suger.

Häll i färg och rör om så all betong färgas. Tillför eventuellt mer vatten.

De frilagda stenarna på ytan gör beläggningen halksäker.